

ת"פ 62157/12/16 - פרקליטות מחוז צפון- פלילי נגד אליונורה טפליצקי

בית משפט השלום בקריית שמונה

ת"פ 62157-12-16 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ' טפליצקי
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני המאשימה נגד הנאשמת
כבוד השופטת רות שפילברג כהן
פרקליטות מחוז צפון- פלילי
אליונורה טפליצקי

החלטה

בפני מספר טענות מקדמיות, בעטיין מבקשת הנאשמת כי יימחק כתב האישום שהוגש נגדה, או לחילופין כי תינתן הוראה למאשימה לתקן את כתב האישום.

הנאשמת מואשמת בעבירת גניבה בידי עובד, שנעשתה על ידה על פי הנתען, בשנים 2007-2014, בכך שגנבה על פי הנתען כספים מכספיו של המתלונן, אדם מוגבל, אשר הנאשמת שימשה כלפיו בתפקיד של מדריכה שיקומית מטעם חברה שבה הועסקה. בכתב האישום נטען כי אותו מתלונן מסר לנאשמת קוד סודי המאפשר משיכת כספים, וכי הנאשמת ניצלה ידיעה זו, והשתמשה בכרטיס האשראי של המתלונן למשוך כספים במשיכות רבות שפורטו בטבלה, ובסכום שמסתכם לכדי 146,000 ₪.

הנאשמת טוענת כי קיים בסיס להורות כמבוקש לעיל ולמחוק את כתב האישום, וזאת כמפורט להלן.

ראשית, טוענת הנאשמת כי הואשמה באופן המהווה אכיפה בררנית שלה לעומת נאשמים או חשודים בפרשות דומות, וזאת בכך שיוחסה לה עבירת גניבה בידי עובד בהתאם לסעיף 391 לחוק העונשין. ב"כ הנאשמת הפנתה למקרים שהינם דומים לטענתה, בהם הואשמו נאשמים בעבירות שונות, על פי הנתען חמורות פחות, שעניינן גניבה סתם או מרמה, ולא עבירה מיוחדת וחמורה יותר לטענתה, של גניבה בידי עובד.

שנית, נטען כי נפגמה זכות השימוע הנתונה לנאשם בהליך פלילי. אמנם מוסכם כי לנאשמת הודע על החשדות נגדה בהתאם לחובת הידוע שבחוק, וכן דווח כי נערך לה שימוע, ואולם הנאשמת טוענת כי זכות השימוע לא קויימה במלואה ועל פי הנדרש, שכן בשלב בו קויים השימוע, לא הודע לנאשמת כי היא חשודה בעבירה שבסופו של דבר הואשמה בה, גניבה בידי עובד כאמור. הנאשמת טוענת, כי כשנחקרה במשטרה, יוחסו לה עבירות אחרות, וכי נערכה לשימוע על

בסיס האזהרות אז, ובכך קופחה זכותה.

עוד נטען בעניין זה, כי טרם השימוע, לא עמד לעיונה של הנאשמת מלוא חומר החקירה אשר הצטבר בתיק בסופו של דבר, וכי יותר מכך, המאשימה המשיכה בפעולות חקירה, גם לאחר ישיבת השימוע. נוכח טענות אלה, סבורה הנאשמת למעשה, כי היה על המאשימה לקיים שימוע נוסף על בסיס מלוא חומר החקירה, ולאחר שהנאשמת עיינה בו, וכן לאחר שהובהר טיב החשד, שעניינו גניבה בידי עובד.

שלישית, טוענת הנאשמת כי כתב האישום מנוסח באופן חסר, המגיע לכדי פגם בכתב האישום. נטען בעניין זה, כי בניגוד לחובתה לתאר בכתב האישום את מלוא העובדות, נמנעה המאשימה מלפרט מה הוא האופן ומה היא ההתנהגות, אשר בהם ביצעה הנאשמת את עבירת הגניבה בידי עובד, המיוחסת לה. החוסר האמור, על פי הנטען, פוגע לטענת הנאשמת, ביכולתה להתגונן, שכן אינה יודעת הלכה למעשה, מה היא ההתנהגות אותה טוענת המאשימה, כי נהגה.

לאחר ששמעתי את טענותיהם של הצדדים, ואף עיינתי באסמכתאות שהוגשו לעיוני, הגעתי למסקנה, כי לא הונח בפני מצע לביסוס הטענות, וכי לא מתקיימת עילה להורות במקרה זה על מחיקת כתב האישום, אף לא לתיקונו. אבהיר להלן את נימוקי החלטתי -

מדובר בטענות מקדמיות בהתאם לסעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי. הסעיף האמור מאפשר לבית המשפט להורות בשלבים מוקדמים של ההליך, על ביטול אישום במקרה קיצוני או על תיקונו, בהתקיים פגמים מהותיים, וכאלה שכבר בשלב הגשת כתב האישום ניתן לקבוע בוודאות, כי התקיימו. סעיף 149 מגלם בתכלית חקיקתו את מושג ההגנה מן הצדק אשר טרם עוגן בחקיקה, הונהג בפסיקת בית המשפט העליון.

הלכת בית המשפט העליון בע"פ 4855/02 מ"י נ' בורוביץ קבעה מבחן בן שלושה שלבים, אשר רק אם יתקיימו במצטבר, תהיה הצדקה להורות על סעד לטובת נאשם, תוך קביעה כי ההליך לגביו היה בלתי צודק ופוגעני. ראשית, יש לזהות פגמים בהליך ולעמוד על עוצמתם. שנית, יש לשאול האם המשך קיום ההליך הפלילי למרות שנפלו פגמים, נפגע פגיעה ממשית בתחושת הצדק וההגינות, ושלישית, יש לבחון האם ניתן לרפא את הפגמים בדרך אחרת מביטול כתב האישום.

נקבע, כי לא כל פסול או פגם בכתב אישום יביא לבטלותו, ורק התנהגות קיצונית הפוגעת פגיעה ממשית בכללי צדק, תביע לסעד זה.

לגבי הטענה הראשונה שעניינה אכיפה בררנית - ב"כ הצדדים הניחו בפני פסקי דין והחלטות לכאן ולכאן בסוגיה שעל הפרק, היא השאלה האם ייחוס עבירת גניבה בידי עובד, הינה העבירה הנכונה לאור המצע העובדתי המתואר בכתב האישום. הנאשמת טענה כי המתלונן לא היה מעבידה, שכן כתב האישום עצמו ציין שביצעה עבודתה בהדרכת המתלונן באמצעות חברת כוח אדם, שהיתה בפועל המעסיק. ב"כ המאשימה טענה, כי המושגים "עובד" ו"מעביד" מקבלים במשפט הפלילי משמעות שונה מזו הנתונה לאותם מושגים עצמם בידי העבודה. מדובר בסוגיה אשר שוכנעתי כי אין זה השלב להידרש אליה. התרשמתי כי ההחלטות שהונחו לעיוני בוודאי שלא מכוונות חד משמעית להכרעה כזו או אחרת,

ואמנע מהתייחסות לסוגיה זו בשלב מוקדם זה. מדובר בעניין אשר טעון בירור ראייתי ומשפטי, ומיותר לציין כי הוכחת הנטען מוטלת על המאשימה, אשר ייחסה לנאשמת את הסעיף האמור. מכל מקום, לא מצאתי בטענה, הגם שהיא מעוררת שאלה משפטית שתתברר בסופו של דבר, בסיס לדון בעניין במסגרת הגנה מן הצדק. כך או אחרת, ובלי קשר להכרעה שתינתן בעניין בסופו של דבר, אין בייחוס עבירת גניבה בידי עובד לנאשמת בכתב האישום, משום התעמרות של הרשות, אף לא רשלנות רבתי, לא אטימות ולא חוסר צדק במובן המחייב כבר בשלב מוקדם זה למחוק את כתב האישום בשל אכיפה בררנית. ההפך הוא הנכון, מצאתי כי מדובר בטענה לגיטימית ובייחוס עבירה שהיא לכלל הפחות אפשרית על פי המתואר בכתב האישום, ועל בסיס זה בלבד.

גם הסעד המתון יותר שעניינו הוראה על תיקון כתב האישום, איננו מבוסס בשלב זה, שכן כאמור, לא מצאתי דופי בייחוסה של עבירת גניבה בידי עובד, על בסיס העובדות שכתב האישום פירט וייחס לנאשמת. מיותר לציין, כי בהכרעת הדין חופשי בית המשפט על פי סמכותו, לשקול הרשעה בעבירות אחרות מאלה המיוחסות. בענייננו, יהיה בית המשפט קשוב לטענות הצדדים באשר לעבירות המתבססות או לכאלה שאינן מתבססות על הראיות שיוצגו.

בשלב זה, מצאתי להתייחס לת"פ 49826-03-16, אליו הפנתה ב"כ הנאשמת, שם במסגרת הכרעת דין, הורשע נאשם בעבירה אחרת וקלה יותר מזו שייחסה המאשימה, בין היתר נימק בית משפט השלום את הכרעת דינו בשיקולים נכבדים שעניינם הגנה מן הצדק, אף לא חסך את ביקורתו מהמאשימה, ואולם כל זאת במסגרת הכרעת הדין, ולא כפי שהתבקשתי לעשות כאן - בשלב מקדמי.

לא אמנע מלציין, כי אותו פסק דין התהפך אח"כ בערכאת הערעור, כך שהגשתו כאן, מן הסתם, נעשתה בטעות.

אשר על כל האמור לעיל, אני דוחה את הבקשה למחוק או לתקן את כתב האישום.

באשר לטענה על פגם בהליך השימוע - מצאתי כי גם בטענה זו אין ממש. התכלית בעטייה ניתנת לחשוד בפלילים זכות שימוע, הינה כדי לאפשר לכל אזרח לעשות כל שביכולתו כדי למנוע את אישומו בפלילים, וזאת בשלב מוקדם שבו הוא נמצא במעמד של נחקר וחשוד. מדובר בתכלית חשובה מאין כמותה המטילה חובה ברורה על המאשימה, שכן עצם העמדה לדין והגשת כתב אישום, יכולה להיות עבור נאשם טלטלה קשה בחייו ובשגרת יומו, וזאת ללא קשר לסיומו של ההליך הפלילי הממושך. אלא ששלב השימוע הוא שלב ראשוני כאמור, ובניגוד לחובה ליידע ולהיענות לבקשת השימוע המוטלת על המאשימה, אין שלב זה מטיל על המאשימה חובות נוספות, כפי שנטען בטענת הנאשמת. שלב השימוע נערך ככלל בשלב שבו לא מועבר חומר חקירה לנאשם, אף אין הצהרה על כך שהחקירה הסתיימה, ואין מניעה מלבצע פעולות חקירה, גם אחרי השימוע. מקובל להעביר טרם השימוע מידע וחומר ראיות, ואולם בניגוד לשלב שלאחר כתב האישום, אין המאשימה נושאת בחובה להעביר את מלוא חומר החקירה. לא קיימת חובה, בשלב השימוע, ליידע את הנאשם, מה היא העבירה בה הוא יואשם, אם יוחלט להאשימו בסופו של דבר. יותר מכך, מי שטוען שקיימת חובה לגבש החלטה בדבר סעיפי החיקוק, טענתו סותרת את עצם קיומו של הליך השימוע, שכן מדובר בהליך שבו המאשימה מבקשת לקבל את כל המידע, לרבות עמדת הנאשם עצמו, בטרם תגבש דעה.

במקרה זה, לא מצאתי פגם בטענות הנאשמת, מה גם שלא נטען כי טענות ספציפיות שהשמיעה, אחרי שכבר הוברר

סעיף החיקוק וחומר החקירה הועבר לעיונה, לא נשמעו. שוכנעתי כי קיום השימוע ענה על מטרות המחוקק, וכי זכויותיה של הנאשמת בעניין זה, קויימו.

הטענה השלישית בדבר פסול או פגם בכתב האישום נענתה על ידי ב"כ המאשימה בהבהרה, לפיה כוונת כתב האישום היתה כי כל גניבות הכסף המיוחסות לנאשמת בטבלה, בוצעו באמצעות משיכות בכרטיס חיוב של המתלונן. רצוי היה כי נוסח ברור זה, ייכלל בכתב האישום, ואולם אני סבורה כי כעת, משהוברר הדבר, ניתן להורות למאשימה לתקן את כתב האישום בהתאם, ואכן כך אני מורה. בכך להשקפתי, נענית טענת הנאשמת, ואין צורך לברר אם כתב האישום טרם תיקונו, הוא פגום או חסר אם לאו.

המאשימה תגיש איפוא כתב אישום מתוקן בהתאם להצהרתה תוך 7 ימים.

על בסיס כל האמור לעיל, אני מורה לנאשמת להשיב כעת לכתב האישום.

**ניתנה היום, ט' חשוון תשע"ח, 29 אוקטובר 2017,
במעמד הנוכחים.**